

Onderwerp

Straatnaamgeving Radboud Universiteit Nijmegen

Opsteller	Tim Wachelder	Collegebesluit	11 oktober 2022
Programma	Cultuur en Cultureel erfgoed	Behandeldatum Raad	
Portefeuillehouder	T.F.A. van Elferen	Status	Openbaar

Samenvatting

Voorstel om nieuwe straatnamen vast te stellen, de geometrie van bestaande straten aan te passen en enkele bestaande straatnamen in te trekken op het terrein van de Radboud Universiteit Nijmegen.

Voorstel

1. Overeenkomstig bijgaande tekening met nummer 576187 (bijlage 1) aan de gekleurde openbare ruimtes van het type 'weg' in de woonplaats Nijmegen de volgende straatnamen te geven: Douwine Norelpad, Rein van der Veldepad, Fritz Polakpad, M.F. da Costa Gomezpad, Gerard Leckiepad, Ida Groenewoutpad, Roos en Boukjespad, Thea Ivenspad, Gerard Disveldpad en Radboudplein.
2. Het college te machtigen om de geometrie van de in beslispunt 1 genoemde straten te wijzigen als deze afwijkend worden aangelegd.
3. Het college te machtigen om, indien het vanwege de aard van een toekomstige straat passender is om een ander achtervoegsel te gebruiken, de onder beslispunt 1 genoemde straatnamen hier op aan te passen.
4. De geometrie van de Thomas van Aquinostraat, Willem Nuyenslaan, het Leoninuspad, Buytendijkpad, Spinozapad en Pieter Rabuspad aan te passen overeenkomstig de bijgevoegde tekening met nummer 576187 (bijlage 1).
5. De volgende straatnamen in te trekken: Kemperpad, Gaiushof, Thomas Morehof en Erasmuspad.

Aanleiding

De openbare ruimtes op het terrein van de Radboud Universiteit Nijmegen hebben officiële straatnamen. De afgelopen jaren heeft de universiteit haar terrein anders ingericht. Hierdoor zijn sommige bestaande straten veranderd en zijn er ook nieuwe straten ontstaan die een straatnaam nodig hebben. Bovendien is dit aanleiding om straatnamen die horen bij straten die er niet meer zijn, in te trekken. De universiteit heeft de nieuwe straatnamen voorgesteld aan het college en er informatie over gegeven.

Beoogde impact

Een goede naamgeving van de openbare ruimte in Nijmegen.

Dit sluit aan op het volgende doel in de Stadsbegroting onder 'Bereikbaarheid':

"1.5 We brengen en houden de kwaliteit van de infrastructuur, weginrichting en civiele kunstwerken op orde." En op de activiteit: "We verwerken wijzigingen in het areaal (bijvoorbeeld nieuwe straten toevoegen)."

Argumenten

- 1.1. *Het wettelijk kader voor het vaststellen van naamgeving is geregeld in de Verordening naamgeving en nummering (adressen).*
- 1.2. *Het betreft bestaande openbare ruimtes die nog geen straatnaam hadden en nieuwe openbare ruimtes die een naam nodig hebben.*
- 1.3. *De voorgestelde namen van personen passen bij de universiteit omdat het over mensen gaat die als student of onderzoeker verbonden zijn geweest aan de Radboud Universiteit Nijmegen (bron over de personen: achtergrondinformatie verstrekt door de Radboud Universiteit). Van 1923 tot in 2004 bekend onder de naam Katholieke Universiteit Nijmegen. Hier onder wordt de term Radboud Universiteit gebruikt als het gaat over de universiteit in het verleden.*

Douwine Norel (1909–2000) was in 1956 de eerste vrouw die in Nijmegen in de geneeskunde promoveerde. Norel was bovendien in 1941 de eerste vrouw die in Nederland als chirurg werd geregistreerd. Zij werkte als arts afwisselend in Afrika en Nederland.

Rein van der Velde (1894-1982) was in 1924 de eerste promovendus aan de Radboud Universiteit. De titel van zijn proefschrift is Thessalische Dialektgeographie. Opvallend: Van der Velde was niet katholiek, maar protestants. Hij werkte als docent klassieke talen aan het gymnasium in Amersfoort.

Fritz Polak (1917-1943) was een Joodse jongen, die op bevel van de bezetter moest stoppen met zijn studie rechtsgeleerdheid aan de Radboud Universiteit in 1941. Fritz werd samen met zijn vader en zijn twee broers opgepakt in september 1942, via Westerbork naar Auschwitz gebracht en daar in februari 1943 vermoord. Zijn naam staat op de herdenkingsplaquette in de Aula van de Radboud Universiteit en op het Nationaal Holocaust Namenmonument in Amsterdam.

Moises Frumencio da Costa Gomez (1907-1966) was een van Curaçao afkomstige student rechtsgeleerdheid aan de Radboud Universiteit Nijmegen in de jaren twintig/dertig. Hij promoveerde in 1935 aan de Universiteit van Amsterdam (op het proefschrift 'Het wetgevend orgaan van Curaçao, gezien in het kader van de Nederlandse koloniale politiek') en werd een belangrijke politicus in de Nederlandse Antillen. Hij was van 1951 -1954 voorzitter van de Regeringsraad en wordt vaak gezien als de eerste premier van de Nederlandse Antillen. Moises Frumencio da Costa Gomez speelde een belangrijke rol bij het tot stand brengen van een meer democratisch bestuur en grotere autonomie voor de Nederlandse Antillen. Verder was hij betrokken bij de ontwikkeling van het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden.

Gerard Leckie (1943-1982) was een uit Suriname afkomstige student psychologie in de jaren zestig/zeventig. Na zijn studie promoveerde Leckie in 1975 in Nijmegen op 'Ontwikkeling van sociale cognitie. Een ontwikkelingsmodel voor rolnemingsvaardigheid bij kinderen'. Hij werd docent en decaan op de Universiteit van Suriname en was daar een voorvechter van brede inspraak en academische onafhankelijkheid. Leckie werd door legerleider Desi Bouterse gezien als aanstichter van studentenprotesten en was in 1982 een van de vijftien slachtoffers van de Decembermoorden.

Ida Groenewout was een studente klassieke archeologie in de jaren dertig. Zij was midden jaren dertig onder andere voorzitter van de Club van Protestantse Studenten, een onderdeel van het Nijmeegsch Studenten Corps (NSC) Carolus Magnus. Daarmee was ze de eerste vrouwelijke student aan de Nijmeegse universiteit die zo'n belangrijke bestuurlijke positie had in een club waar zowel mannen als vrouwen lid van waren. Na haar afstuderen huwde zij met medestudent (rechten) G.C.M. van Nijnatten, was zij tijdens de bezetting actief in het verzet en bleef zij zich sterk maken voor de positie van vrouwen.

Boukje Nieuwold (1978 – 2001) en Roos de Jong (1977 – 2001) studeerden kunstgeschiedenis en archeologie en kwamen door een ongeluk om het leven tijdens hun reis met andere studenten naar een opgravingscampagne in Pompeï. Net als de leider van deze tocht, prof. dr. J.A.K.E. de Waele, hoogleraar klassieke archeologie.

Thea Ivens (1906-1997) was een studente rechtsgeleerdheid in de jaren twintig, die ook als oud-student nog lang betrokken bleef bij de Radboud Universiteit. Zij was een van de eerste vrouwelijke bestuursleden van het NSC Carolus Magnus. Na haar afstuderen trouwde zij met medestudent (klassieke talen), de latere journalist Uri Nootenboom, die in 1945, vlak voor de bevrijding in Zutphen in het oorlogsgeweld omkwam. Als jonge weduwe met zes kinderen, bleef Ivens maatschappelijk actief. Onder andere als lid van de gemeenteraad van Nijmegen. En ook aan de universiteit, onder andere in de Reünistenraad en in de Raad van Advies van het Nijmeegs Universiteitsblad. Zij was een zus van de filmmaker Joris Ivens.

Gerard Disveld (1928-2002) was hovenier van de Katholieke Universiteit Nijmegen. Hij woonde vanaf 1965 schuin tegenover het pad op het adres Houtlaan 103. Mogelijk is het pad in het begin van de jaren negentig officieus naar hem genoemd bij zijn 40-jarig jubileum of het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.

- 1.4. *Door het Radboudplein de voorgestelde naam te geven, wordt de centrale rol van deze locatie binnen het universiteitsterrein benadrukt.*
- 1.5. *De Radboud Universiteit Nijmegen is betrokken bij de voorbereiding van dit voorstel omdat het gaat over straatnamen op het terrein van de universiteit.*
- 1.6. *Dit voorstel heeft geen gevolgen voor mensen met een beperking of voor het klimaat.*
- 1.7. *Dit voorstel heeft geen gevolgen op het gebied van inclusiviteit en toegankelijkheid.*
- 2.1. *Op die manier wordt een kloppende geometrie van de straten gerealiseerd.*
- 3.1. *Het is wenselijk dat het achtervoegsel van een straat past bij het karakter van de straat.*

4.1. Zo sluit de geometrie beter aan op de werkelijke situatie..

Aan de Thomas van Aquinostraat lagen zeven gebouwen (nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 8), maar sinds de reconstructie van de straat zijn de gebouwen met nummers 2, 3, 4, 5, 6 en 8 gesloopt. Het Maria Montessorigebouw heeft nummer 4 gekregen en nummer 1 is als gebouw ongewijzigd.

Door reconstructie van het terrein is de Willem Nuyenslaan verbreed en op verschillende plaatsen in noordelijke of zuidelijke richting verplaatst. Het Buytendijkpad liep vroeger verder door, naar de Houtlaan. Voor het zuidelijke deel van het pad wordt de naam Gerard van Disveldpad voorgesteld. Verder sluit het deel dat overblijft aan op het voorgestelde Gerard Leckiepad.

Het Pieter Rabuspad wordt door de sloop van het grootste deel van de Thomas van Aquinostraat en het hiermee wegvallen van de Gaiushof en de Thomas Morehof, verlengd in zuidelijke richting.

Het Spinozepad loopt tegenwoordig langs het Spinozagebouw naar de Montessorilaan.

Het Leoninuspad sluit nu aan op de Erasmuslaan.

5.1. Deze openbare ruimtes bestaan niet meer.

Het Kemperpad is sinds de herinrichting van parkgebied in 2018 ten westen van de Aula en Comeniusgebouwen A en B niet meer in het terrein aanwezig.

Door de sloop van Thomas van Aquinostraat 2 is het Gaiushof geheel verdwenen.

Door de sloop van Thomas van Aquinostraat 3 is het Thomas Morehof geheel verdwenen.

Kanttekeningen

1.1 De naam Moises Frumencio da Costa Gomez is in de straatnaam ingekort tot M.F. da Costa Gomezpad.

De naam is zo beter uit te spreken en te schrijven. Bovendien worden in Nijmegen vaker initialen in straatnamen gebruikt. Bijvoorbeeld de O.C. Huismanstraat of de F.C. Donderslaan.

1.2 Het bestaande adres van het Berchmanianum aan Houtlaan 4 verandert niet.

Het is niet nodig om dit adres te hernummeren aan het voorgestelde Radboudplein, omdat het gebouw ook goed bereikbaar blijft via de Houtlaan.

Financiën

De kosten met betrekking tot de uitvoering van deze naamgeving worden gedekt door het beschikbare budget binnen het taakveld Burgerzaken van het programma Bestuur en Organisatie. De Radboud Universiteit Nijmegen verzorgt het maken en plaatsen van de bijbehorende straatnaamborden.

Vervolg

- Dit besluit wordt bekendgemaakt in het gemeenteblad op overheid.nl.
- Daarnaast is er een grote lijst van “afnemers” betreffende naamgeving, zoals de hulpdiensten, PostNL, de NUON en de kaartbeheerders van diverse (stads)plattegronden en navigatiesystemen. Deze worden eveneens geïnformeerd over de besluitvorming.
- Het vervaardigen en aanbrengen van naamborden wordt gerealiseerd volgens de kwaliteitseisen die de Gemeente Nijmegen daarvoor hanteert.

Bijlagen

1. Tekening met nummer 576187
2. Besluit Straatnamen Radboud Universiteit Nijmegen